

Zorgtechnologie = Zorgen voor morgen?!

Lisa Kerckhof (Onderzoeker VIVES)

Bart Degryse (Projectadviseur Cretecs/VIVES)

INHOUD

1

iPad

2

Back to the future

3

Zorgtechnologie

4

Resultaten

1

iPad

Vul de korte vragenlijst volledig in

1

iPad

10 minuten

2

Back to the Future

Zorg en technologie in een historisch perspectief

1700-1900

Medische wereld sceptisch t.o.v. natuurwetenschappelijke kennis (en techniek)

Bron: afbeelding (Museum
Het Rembrandthuis, 2016) De
anatomische les van Dr.
Nicolaes Tulp (Rembrandt
van Rijn)

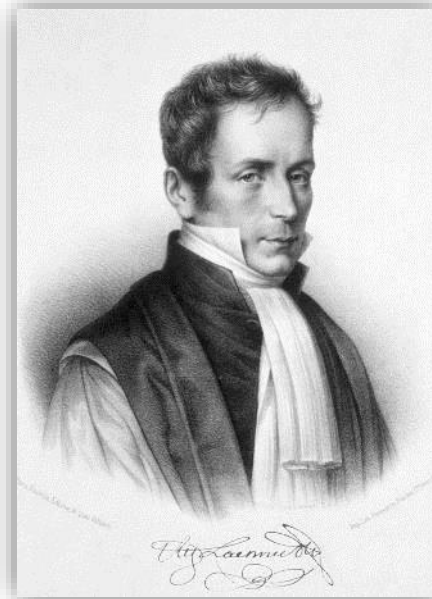

1700-1900

Geneeskunde beschikt over een beperkt instrumentarium

Directe auscultatie

René Laennec (1781-1826)

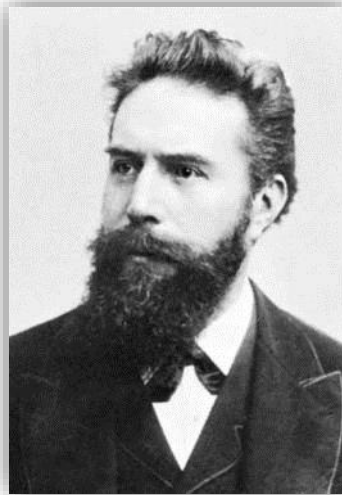

Stethoscoop

Bron : webimed.net, Geschiedenis van de Stethoscoop

1901

Ontdekking van de 'X-stralen'

Wilhelm Conrad Röntgen (1845-1923)

Bron: afbeelding (Encyclopedia Britannica, 2016))

1914-1918

WO I: massale inzet van röntgentechnologie op het slagveld

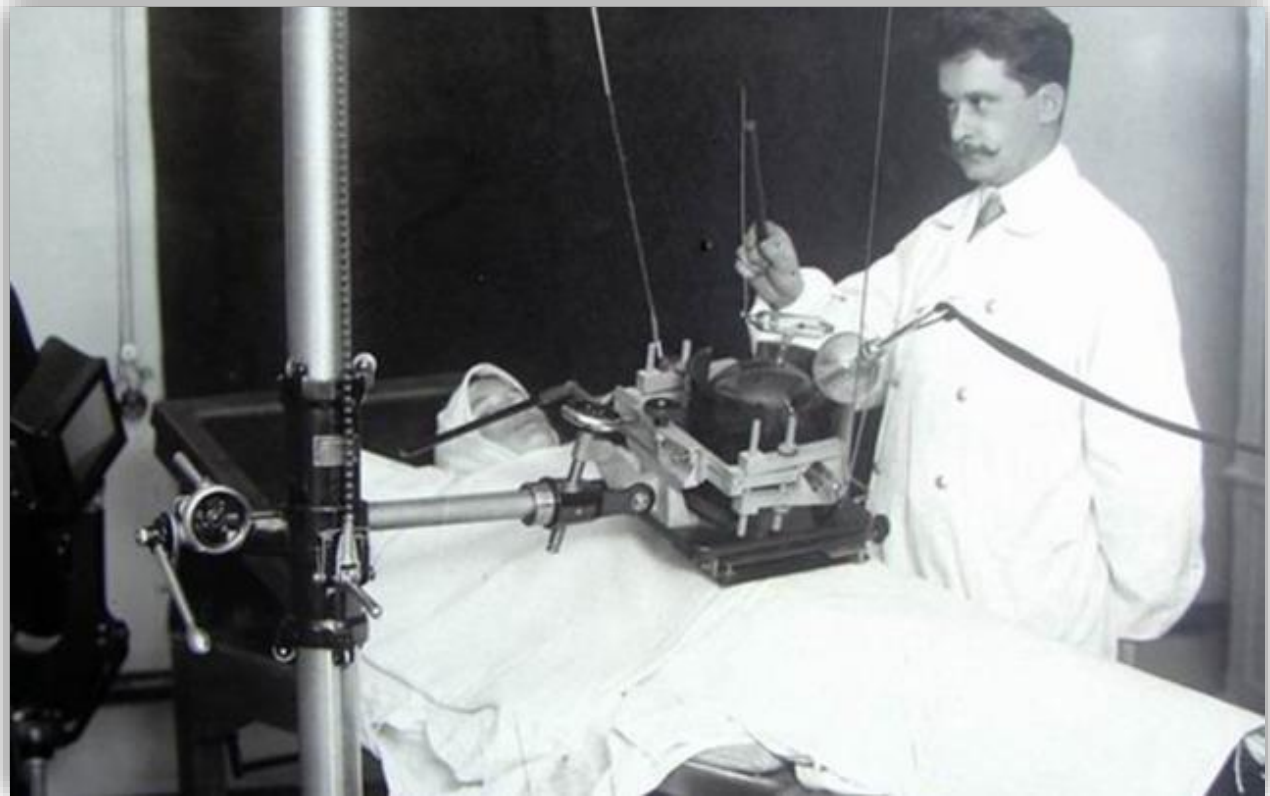
- Stellen v/e betere diagnose
- Hulpmiddel bij chirurgische ingrepen
- Adequater opvolging van het genezingsproces

**Stijgend vertrouwen in de
medische technologie!**

1915

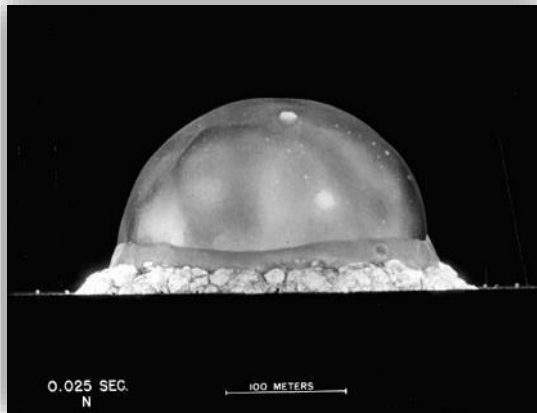
Toepassingen van röntgentechnologie voor bestraling van tumoren

Bron: afbeelding (www.historad.com, 2016)

1945-1960

Doorbraak van de kernfysica, radar-en computertechnologie

Trinity, de eerste plutonium atoom
afbeelding (Wikipédia, 2016)

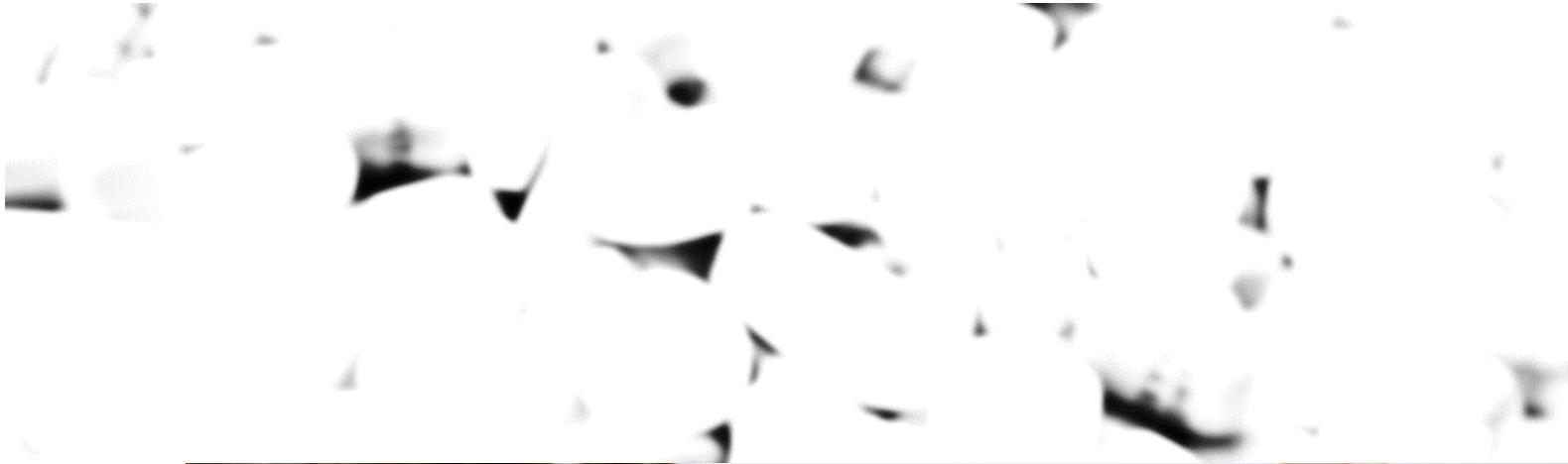
ENIAC - De eerste vacuümbuizencomputer op ware
grootte (www.hnf.de)

Afbeelding (Wikipedia, 2016)

1950-1965

Sterke opkomst van de farmaceutische industrie & uitbouw van de gezondheidszorg

1960-1971

Doorbraak van de nucleaire geneeskunde, radiotherapie, echografie en computertomografie

Bron: Radiotherapie (www.menselijk-lichaam.com, 2016)

1973

Optimaliseren van beelddiagnostiek via de computertomograaf (CT-scan)

Bron: CT scanner Siemens (www.menselijk-lichaam.com, 2016)

1980

Doorontwikkeling van beelddiagnostiek via de Magnetic Resonance Imaging (MRI)

Bron: Philips Medical Systems (2006)

1981

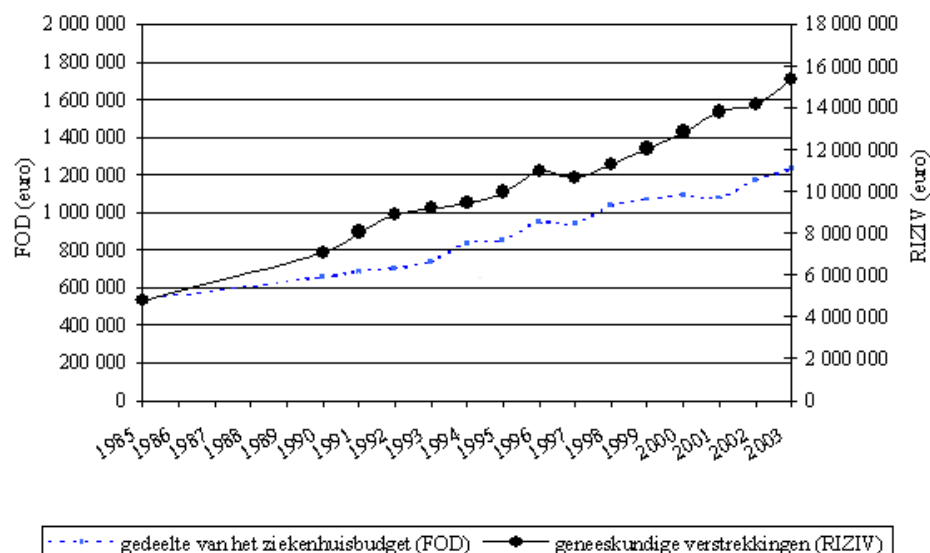
Personal Computer doet zijn intrede

1981

Uitgaven gezondheidszorg in stijgende lijn

Grafiek 3. Evolutie uitgaven gezondheidszorg

- Overconsumptie (bv onderzoek)
- Inflatie door stijging v/d prijzen zoals ligdagprijs, lonen, nieuwe geneesmiddelen en technologische innovaties
- Verhoogde toegankelijkheid v/d zorg
- Vergrijzing

1987

Eerste personenalarmsysteem wordt in Vlaanderen geïntroduceerd

In aanvulling op het bejaardendecreet van 5 maart 1985 dat een sterke investeringsinslag heeft, wordt met de begroting 1987 de mogelijkheid geboden tot het uittesten van een grotere diversiteit in de voorzieningen voor bejaardenzorg met het accent op de ondersteuning van de thuissituatie : op een directe wijze via personenalarm, op een meer indirecte wijze via dagcentra.

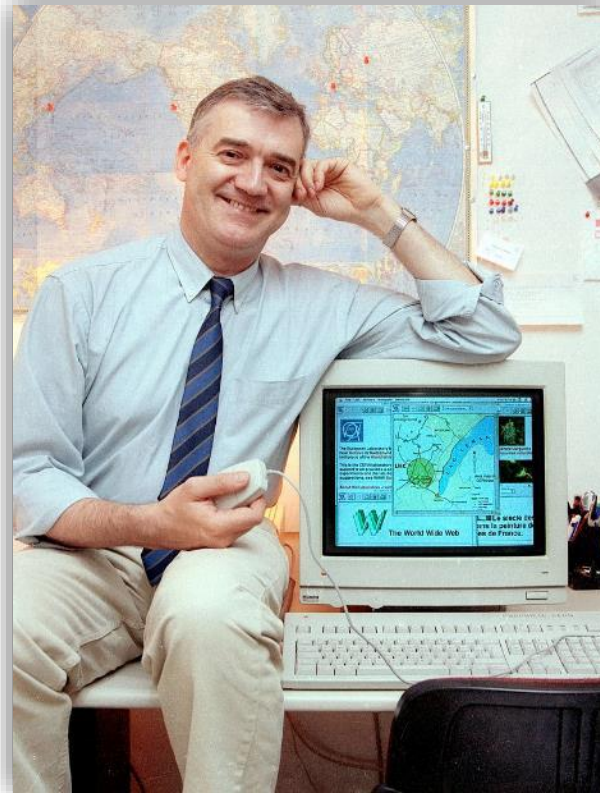
Bron: Vlaamse Raad, ontwerp van decreet, stuk 1986-87 Nr. 5 p/p179

Afbeelding: Tunstall

1989

Doorbraak van het internet

Robert Calliau samen met Tim Berners-Lee, grondlegger van het wereldwijde web (Wikipedia 2016)

1997-1999

Opkomst van de breedbandtechnologie

2000-2010

Sterke groei van ICT-toepassingen

Afbeelding: PDA

Afbeelding: Smartphone

Afbeelding: TabletPC

2008

Oprichting en organisatie van het e-Health platform

Hoofdstuk 2 - Doelstelling van het eHealth-platform

Artikel 4

Het eHealth-platform heeft als doel om, door een onderlinge elektronische dienstverlening en informatie-uitwisseling tussen alle actoren in de gezondheidszorg, georganiseerd met de nodige waarborgen op het vlak van de informatieveiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de kwaliteit en de continuïteit van de gezondheidszorgverstrekking en de veiligheid van de patiënt te optimaliseren, de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten voor alle actoren in de gezondheidszorg te bevorderen en het gezondheidsbeleid te ondersteunen.

Bron: www.ehealth.fgov.be/nl/over-het-ehealth-platform/wetgeving/wet

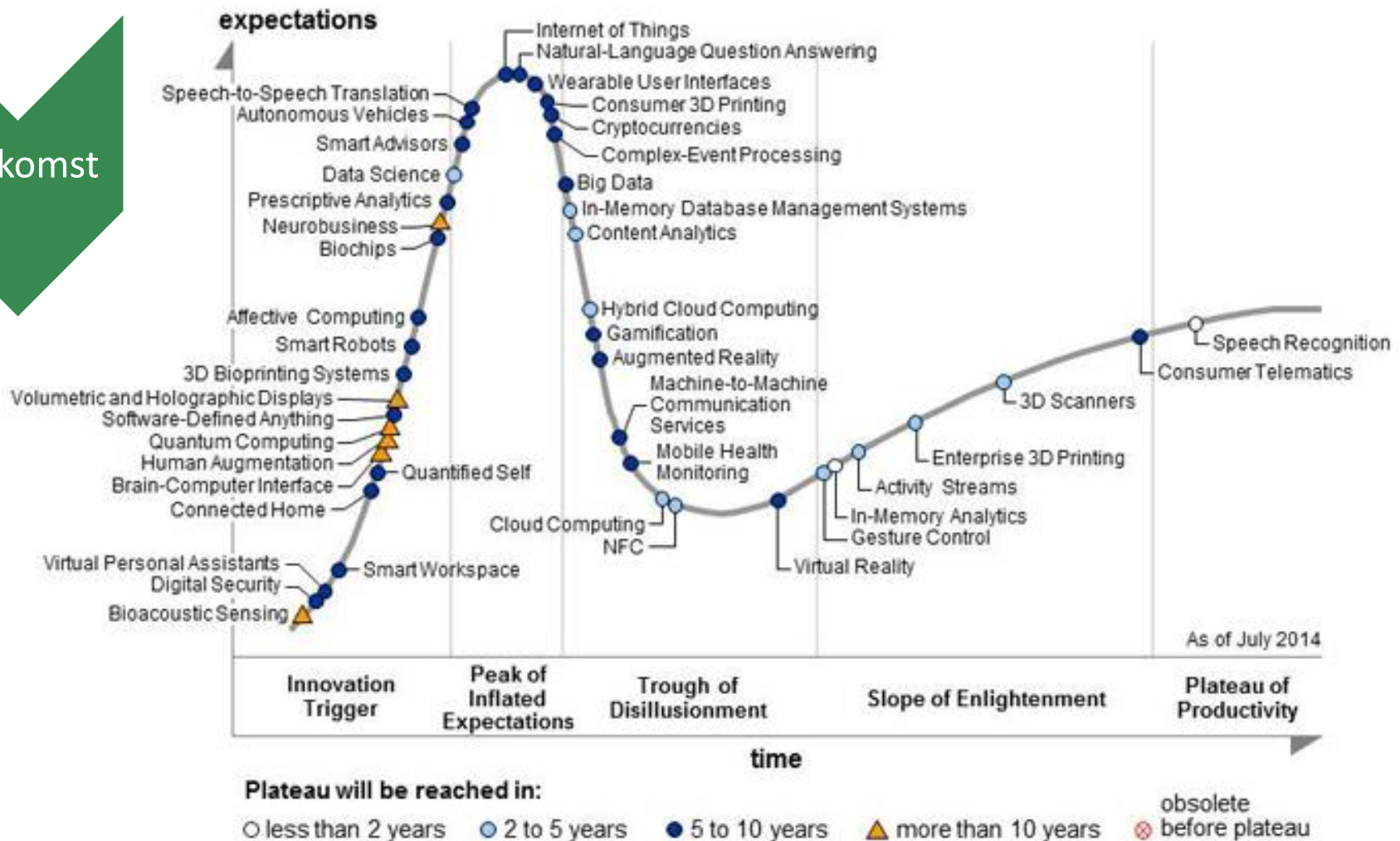
Opkomst van de 'intiem technologie'

*De grens tussen mens en machine begint zo langzamerhand te vervagen.
Hetgeen de vraag oproept: hoe dichtbij mag technologie komen?
En ook: hoe ver laten we technologie gaan?*

Citaat: Intieme Technologie. De slag om ons lichaam en gedrag (Rathenau Instituut, 2014)

Toekomst

Bron: na1.www.gartner.com

Definitie zorgtechnologie

Zorgtechnologie zijn alle **technologische toepassingen** en ontwikkelingen die een bijdrage leveren aan het **zorgproces** in de **meest algemene zin**. Het gaat om:

praktische **technologische hulpmiddelen**,

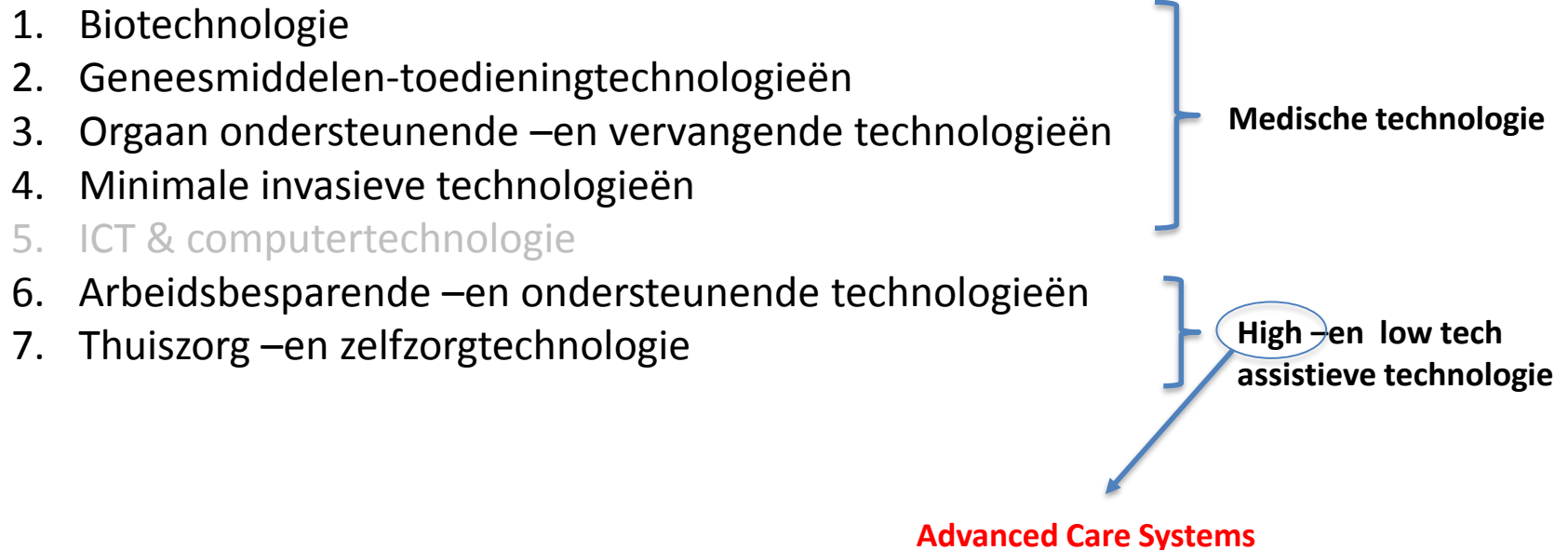
technologie die de **arbeidsinzet verlaagt**,

technologie die **de zorg (kwalitatief) verbetert**,

technologie die **de werkomstandigheden van de zorgverleners optimaliseert**

technologie die de **kwaliteit van leven van een zorgbehoevende verhoogt**.

Classificatie zorgtechnologie

(Bron: Verkennde studie technologie in de zorg, Dr. LP de Witte ea, 2007)

Wat is een zorgtechnoloog?

*De zorgtechnoloog vervult een **brugfunctie** tussen mens en technologie.*

*De zorgtechnoloog houdt zich bezig met het **verbeteren of optimaliseren** van de gebruiksvriendelijkheid **van producten, dienstverlening, infrastructuur** ...*

*Dit gebeurt door in **overleg te treden** met **ontwerpers en eindgebruikers**.*

*Daarbij is het inzetten van (de nieuwste) **technologie** een belangrijke middel waarbij men steeds voor ogen houdt dat **de mens in het gehele proces voorop staat**.*

*Op die manier streeft men ernaar de **belangen van de eindgebruikers** te behartigen en de **fit tussen “man & machine”** zo optimaal mogelijk te laten verlopen.*

3

Zorgtechnologie

Kennis van de soorten zorgtechnologie

3

Zorgtechnologie

Soorten zorgtechnologie

Personenalarm Systeem (PAS)

Verpleeg-oproep systeem

Dwaaldetectie

Akoestische bewaking

Omgevingsbediening

Soorten zorgtechnologie

Telemonitoring

Elektronisch Patiënten Dossier (EPD)

Wearables

Gezondheidsapps

Camerabewaking

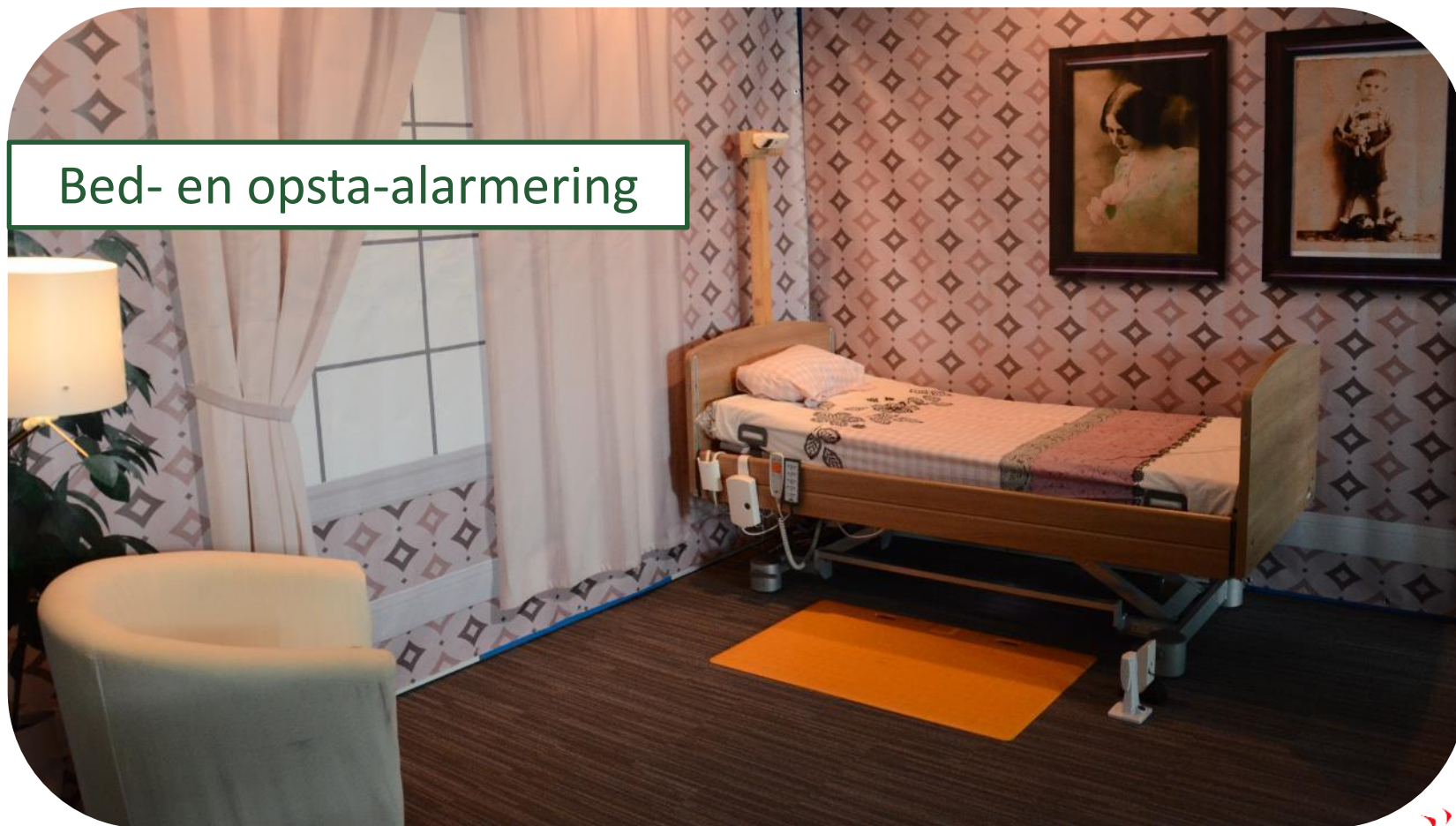
Zorgrobotica

3

Zorgtechnologie

Bed- en opsta-alarmering

Technologieën uit het STAFF-project

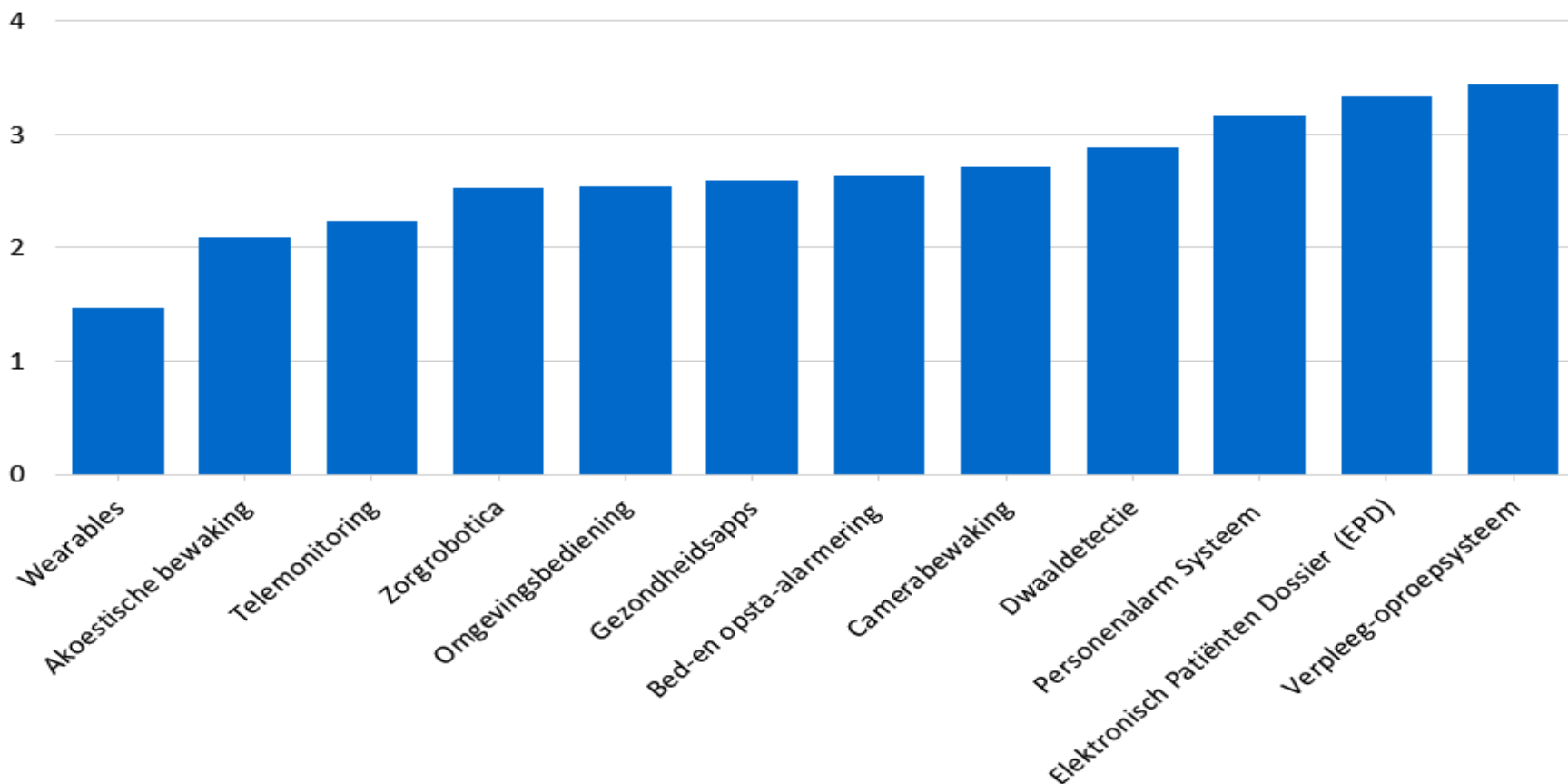
vives **cretecs**
expert in zorgtechnologie

3

Zorgtechnologie

Soorten zorgtechnologie

Gemiddelde score gepercipieerde kennis per soort technologie

3

Zorgtechnologie

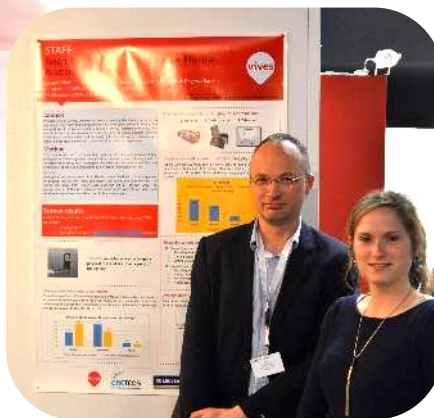
Informatiebronnen van zorgtechnologie

3

Zorgtechnologie

Informatiebronnen

Informatiebronnen

Wist je dat ...
een website met
overzicht van
verschillende soorten
zorgtechnologie nog
niet bestaat?!

3

Zorgtechnologie

Informatiebronnen

Hedendaagse bron

1) *Studiedag/Congres/Beurs*

2) *Collega's*

3) *Folders/Brochures*

Geprefereerde bron

1) *Website met een overzicht van de verschillende soorten zorgtechnologie*

2) *Studiedag/Congres/Beurs*

3) *Externe experts/kenniscentra*

3

Zorgtechnologie

Wat zijn de belemmerende factoren?

Wat zijn de belemmerende factoren?

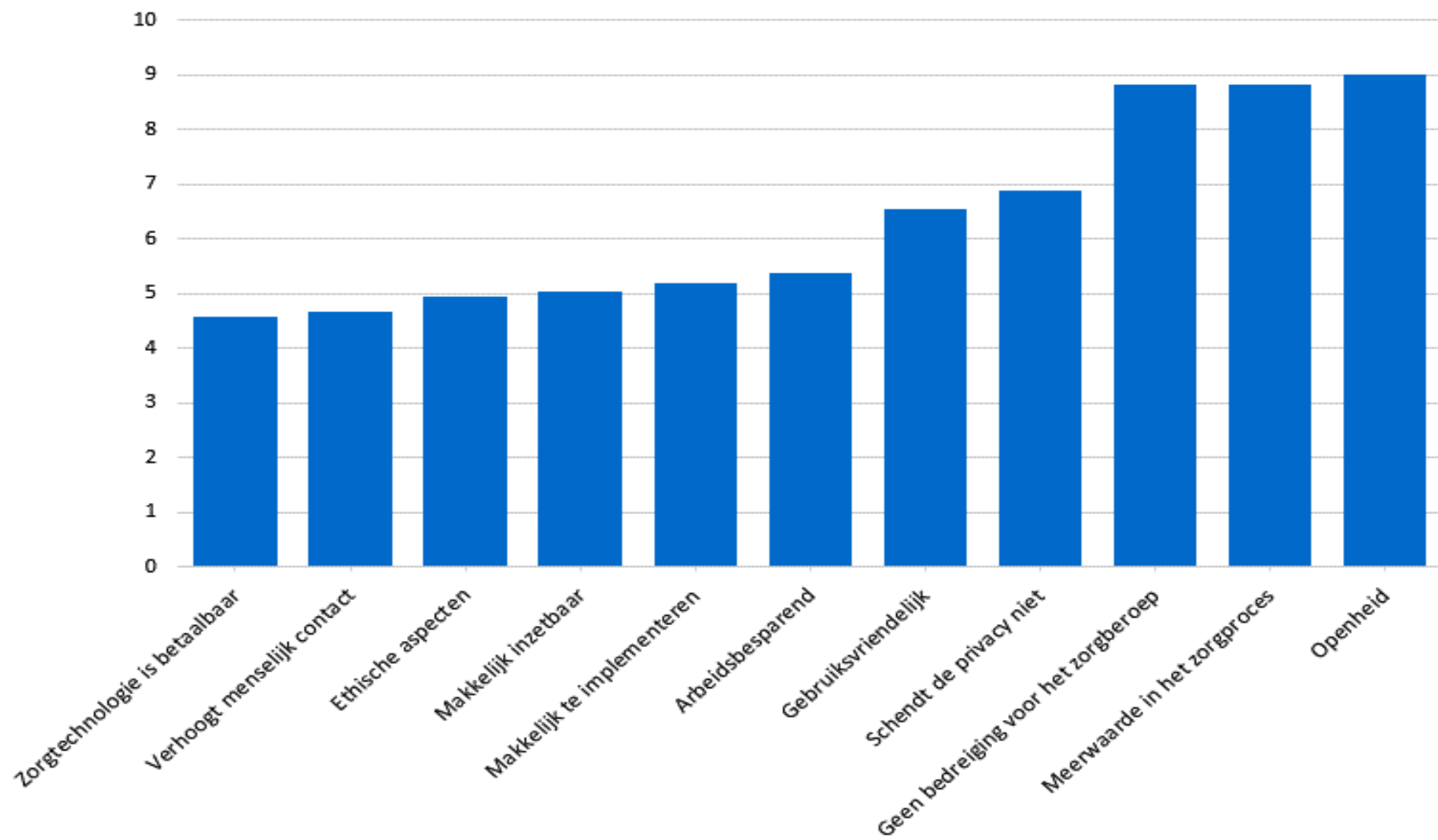
Wist je dat ...
zorgtechnologie duurder
ingeschat wordt door de
residentiële zorg dan
door de bedrijven?

3

Zorgtechnologie

Belemmerende factoren voor zorgtechnologie

3

Zorgtechnologie

Criteria voor zorgtechnologie

Criteria

1) <i>Bruikbaarheid</i>	9) <i>Flexibiliteit</i>
2) <i>Effectiviteit</i>	10) <i>Fouten preventie</i>
3) <i>Betrouwbaarheid</i>	11) <i>Toegankelijkheid</i>
4) <i>Veiligheid</i>	12) <i>Gebruikersinformatie</i>
5) <i>Prestaties</i>	13) <i>Beschikbaarheid</i>
6) <i>Beveiliging</i>	14) <i>Plezier</i>
7) <i>Leerbaarheid</i>	15) <i>Esthetiek</i>
8) <i>Tevredenheid</i>	16) <i>Eigendomsrecht</i>

Positieve Corre

Hoe hoger de s
 hoger de score

barrières en hoe

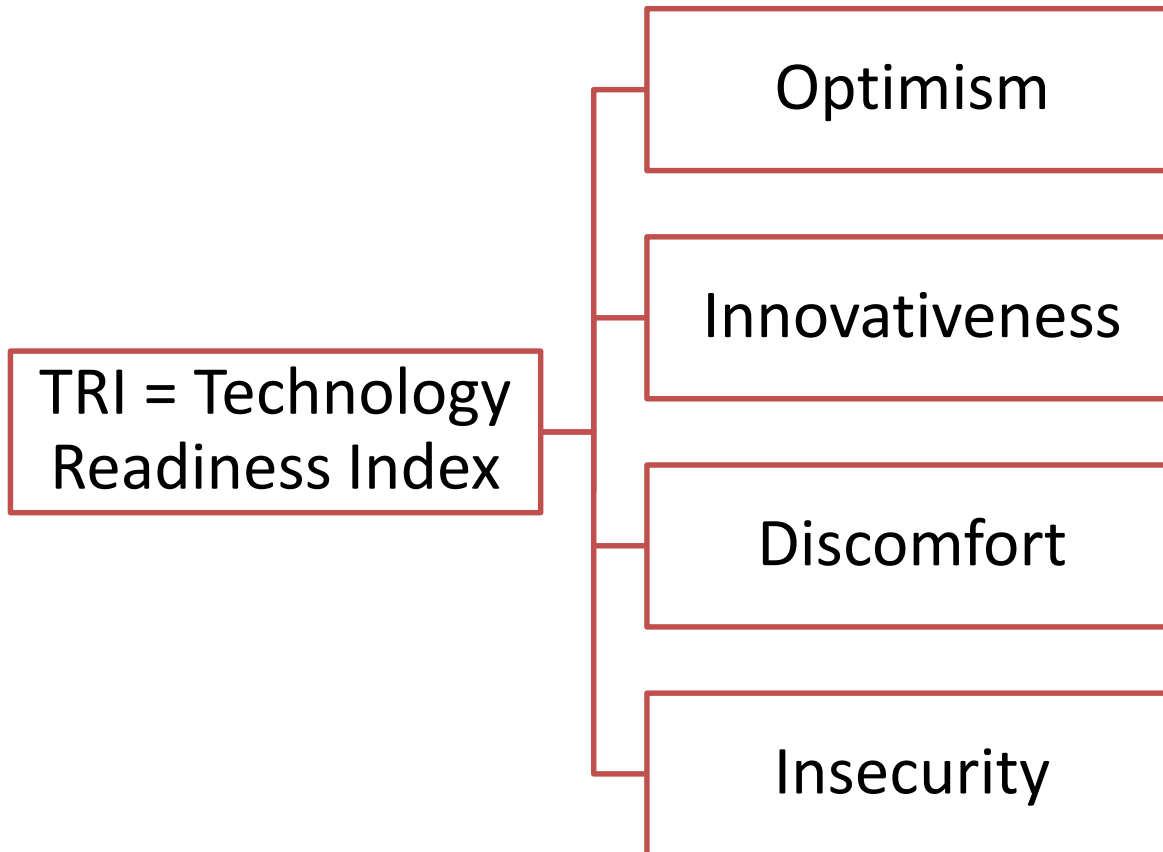

4

Resultaten

4

Resultaten

1) Justien	4,06	15) Aaa	3,19	29) Paulien	2,63
2) B	3,94	16) Ok	3,13	30) SG	2,63
3) ?	3,63	17) Toby	3,13	31) Griet	2,44
4) Liesi	3,56	18) J.V	3,06		
5) Maaike	3,44	19) Ikke ???	3,06		
6) Brams	3,44	20) Steffie	2,94		
7) Y	3,44	21) Ragna	2,88		
8) S	3,38	22) Anoniempje	2,81		
9) Nickname x3	3,31	23) Imani	2,81		
10) Rim	3,31	24) Lana	2,69		
11) Charlie	3,25	25) WH	2,69		
12) J.	3,25	26) Billie verlee	2,69		
13) Baue	3,25	27) A	2,63		
14) Celine	3,19	28) SD	2,63		

4

Resultaten

Contact

Lisa Kerckhof, onderzoeker VIVES

mobile: +32 50 40 59 26

e-mail: lisa.kerckhof@vives.be

Bart Degryse, projectadviseur Cretecs

mobile: +32 50 40 59 26

e-mail: bart.degryse@vives.be

